Alpet tona kreshnike me Kryediplomatë elitarë

Ekskluzivisht për "Gazeta e Alpeve"!

Nga **DR. JORGJI KOTE - Mjeshtër i Madh në diplomaci Anëtar i Këshillit të Ambasadorëve të Shqipërisë**

Vijon nga faqja 15

dhe mbetet tejet kërkues, maniak do të thoja, ca më tepër se ishte edhe i fushës; ai kërkonte saktësi absolute fjale. Por edhe dëgjonte, pranonte dhe reflektonte.

Gjatë asaj periudhe, krahas të tjerash, vura re se Lauka e ruante dhe respektonte shoqërinë e vjetër të shkollës së mesme dhe të fakultetit; ndryshe nga të tjerët, ne kishim qëndruar 7 vite rresht bashkë. Duke qenë ngjitur me zyra, aty ritakova edhe disa shokë dhe miq të vjetër që vinin të takonin Laukën. Sado i ngarkuar të ishte më punë, Lauka linte çdo gjë dhe na ftonte te kafja, duke u zhytur në kujtimet e rinisë sonë të bukur.

Për të mos përmendur bujarinë e tij të pashoqe; kudo ku shkonim jashtë me shërbim, në Pogradec, në Selanik, në Nju Jork nuk na linte të futnim dorën në xhep, por të gjithëve, të vegjël dhe të mëdhenj pa dallim na ftonte ku dhe me se të mundej pa asnjë dallim.

Në gjithë veprimtarinë e tij diplomatike, Kosova ishte në krye të çdo axhende. Me respekt për disa kolegë dhe personalitete të tjera tejet kontribuese, prapë nuk besoj se ka një diplomat tjetër që të ketë menduar, shkruar dhe vepruar më shumë se Lauka, në të gjitha planet, në Ministri, në publicistikë dhe nga viti 2009 deri më 2014 si Ambasadori ynë i parë në Kosovën e lirë. Një emërim i mirëpritur nga të gjitha krahët e politikës dhe opinioni publik. E kisha parë në disa raste, kur ishim në Kosovë në dhjetor 2006, por edhe më pârë, në Selanik, ku ish **Presidenti Sejdiu** dhe të tjerët e trajtonin me shumë konsideratë dhe respekt Laukën, madje i drejtoheshin njeri tjetrit si të ishin shokë dhe miq të vjetër.

Si Ambasador në Prishtinë veproi me dinjitet, si diplomat, si shqiptar, si patriot, mik dhe vëlla me popullin dhe personalitetet e atjeshme në periudhën më kritike të Kosovës.**Tani, nëse ka një ambasador që duhej të ishte dekoruar nga Prishtina, ky është Islam Lauka**. Gjithsesi, ne nuk kemi si t'i kërkojmë llogari Prishtinës për këtë harresë, kur Tirana zyrtare dhe e majta e saj e largoi Laukën, me gradën e lartë Ministër Këshilltar për të dytën herë dhe pa asnjë shkak nga shërbimi diplomatik; kur do të duhej ta shfrytëzonte përvojën e tij të madhe si në poste drejtuese në Ministri, ashtu dhe me mandat tjetër ambasadorial në ndonjë vend tjetër me rëndësi. Në vend që të linin të vegjetonin ende sot me mbi 10 vjet në të njëjtin vend ambasadorë të tjerë shumë më inferiorë se Lauka me shokë. Por, ai u largua me dinjitet; meqenëse ministri i atëhershëm që nuk e meriton tia përmendim as emrin, si i paedukatë që ishte, se si askush tjetër nuk na jepte as dorën, nuk deshi ta priste për ta përshëndetur Ambasadorin tonë të parë në Prishtinë, Lauka i shpalosi mendimet dhe objeksionet e tij në një letër të gjatë për të.

Gjithsesi, Islami vazhdoi punën e vet, me intervista dhe botime të tjera. Gjithmonë duke mbajtur të gjallë dhe të paprekur respektin për shokët, shoqet dhe kolegët e tij. Nuk e harroj se si në vitin 2022, një mikesha jonë e familjes, gazetarja e mirënjohur **Klementina Cenkollari** më kërkonte ta ndihmoja duke i rekomanduar për intervistë një diplomat ose ambasador, por nuk po arrinte të kapte dikë. Atëhere iu drejtova me besim të plotë Laukës; por ai më tha se nuk jepte më intervista plus ngarkesën ato ditë. Mirëpo kur i qava hallin dhe i thashë se nuk doja të ma prishte qejfin, e bëri një përjashtim për hatrin tim, ra dakord dhe dha një intervistë brilante në studio te televizioni MCN. Klementina tejet e entusiazmuar me cilësinë e intervistës nuk gjente dot fjalë për ta falenderuar, si mirënjohëse e madhe që është, por Lauka, i tha troç, «falenderoni Jorgjin, se unë vetëm zbatova urdhërin e tij si shok". Ky është Islam Lauka që edhe në shumë raste të tjera ka treguar se mbi gjithçka, edhe mbi karrieësn e tij vendos dinjitetin, shokun, mikun, zakonin, traditë e mrekullueshme e njerëzve të Alpeve tona kreshnike!

Ambasadori Mal BERISHA

Ambasador Mal BERISHA, një tjetër përfaqësues model i Malësisë tonë kreshnike, i dekoruar nga Presidenti i Republikës «Kalorës i Urdhërit të Skënderbeut».

Gjatës periudhës së monizmit, pas përfundimit të studimeve në Institutin e Lartë të Arteve, punoi kryesisht në rrethin e Krujës dhe Kurbinit me kulturën masive. Por qysh atëhere, megjithë kufizimet dhe pengesat e tjera ideologjike, Mali iu vu me pasion qëmtimit dhe mbledhjes së vlerave dhe traditave më të bukura të atyre viseve. Libri i tij i parë i kushtohet pikërisht atyre dhe Mali krenohet me të. Pata rastin të njihesha fare pak qysh në vitin 1979, mbasi e fejuara

ime krutane që më vonë u bë shoqja ime e jetës sapo kishte filluar punën si inxhiniere ndërtimi në Burizanë. Pikërisht aty, në sallën e madhe të kulturës punonte Mali plot zell dhe pasion, tejet aktiv, duke ftuar artistë teatri, estrade, varieteje për shfaqje dhe koncerte; e kishte bërë Burizanën të dëgjuar, duke iu afruar tej mase Krujës, ku në këtë të fundit punonin dy diva të kulturës krutane, të cilëve Mali u ka thurur homazhe, **Ibrahim Bërdaku**, emrin e të cilit mban sot Shtëpia e Kulturës në Krujë dhe **Ruzhdi Keraj,** kompozitori dhe drejtuesi i formacionit muzikor të Krujës.

Në vitin 1992 Mali iu bashkua diplomacisë së karrierës si Konsulli ynë në Stamboll.

Aty kreu dhe universitetin e Hacetepes për marrëdhënie ndërkombëtare dhe ishte tejet aktiv në të gjitha drejtimet.

Në vitin 1995 shkova në Stamboll me avokatin e njohur **Përparim Sanxhaku,** në një takim të Unionit Ndërparlamentar Botëror për çështjen Nano. Mali erdhi gjithë përzemërsi dhe na takoi ngrohtësisht të dyve, edhe pse në anën tjetër e pritnin deputetët e PD-së. Kur u ktheva në Tiranë bisedova me Mirën dhe ajo më tregoi edhe më shumë për aktivitetin dinamik të Malit gjatë asaj periudhe. Edhe Malin nuk e lanë ta çonte deri në fund misionin e tij diplomatik, as në Stamboll dhe as në Londër në vitin 2015; në këtë të fundit të xhelozuar nga performanca e tij brilante në të gjitha dimensionet publike, kulturore dhe qytetare. E lanë pa shofer, pa fonde, me trysni nga çdo anë, derisa "u dorëzua". Pas Londrës u kthye "në bazën" e vet, në New Jersey, ku vazhdon veprimtarinë aktive në shërbim të vendit dhe të kombit. Duke lëvizur në Kosovë, Shqipëri dhe Europë.

Ashtu si edhe gjatë viteve 90, vazhdon të jetë aktivist me shoqatat tona patriotike dhe kulturore. Me shumë kontakte dhe takime me lobet shqiptare te Kongresi dhe Senati Amerikan, me Ligën Qytetare Shqiptare Amerikane dhe Këshillin Kombëtar Shqiptaro-Amerikan, etj.

Nga viti 2000-2009 shërbeu në Prishtinë si punonjës i UNMIKUT, duke e çvendosur kësisoj veprimtarinë e tij për Kosovën në terrenin praktik atje në Prishtinë.

Në vitin 2009 u rikthye në Ministrinë e Punëve të Jashtme si Drejtor i Përgjithshëm i Bashkëpunimit Rajonal. Aty pata rastin të njihesha më nga afër me Malin, përherë kërkues dhe krijues. **Pa hequr dorë nga dashuria e parë për Donikën e tij por edhe kulturën.**

Në muajin Mars 2011 në Ministri u zhvillua një takim përkujtimor festiv me rastin e 20 vjetorit të rivendosjes së marrëdhënieve diplomatike me SHBA-të. Me praninë e Kryeministrit, Kryetares së Kuvendit, Ministrit të Jashtëm, ambasadorit amerikan dhe shumë ambasadorëve dhe diplomatëve të tjerë.

Ashtu si Islami, edhe Mali i ruante dhe vijonte kontaktet e tij me shokët e "bukës së vjetër" të Krujës. Këtë ai e kishte bërë edhe **Ismail Bërdakun**, piktorin e shquar krutan në Itali, vëllain e Ibrahimit, legjendës krutane. Ndonëse me një dorë të gjymtuar, Ismaili, ai kishte hedhur në vaj portretet e të 44 presidentëve amerikanë, të cilat ia bëri dhuratë Ambasadës Amerikane me rastin e atij jubileu domethënës. U takuam te zyra e Malit edhe me Ismailin, u çmallëm si miq të vjetër dhe unë si dhëndër krutan. Të nesërmen pastaj shijuam takimin festiv, ku Ismaili ishte në krye bashkë me të ftuarit e nderit. Ky akt qytetar simbolik u përmend nga të gjithë folësit si shembull i përkryer i diplomacisë publike dhe të kulturës.

Në vitin 2012 Mali u emërua Ambasador në Britaninë e Madhe. Nuk e lanë më shumë se tre vjet ata

Vijon në faqen 17

Botimet Dardania
Tiranë-Prishtinë

Diplomaci – Marrëdhënie Ndërkombëtare

Limit.al
Portal kombëtar

Abonohuni në
GAZETA E ALPEVE
100 € për 1 VIT

Alpet tona kreshnike me Kryediplomatë elitarë

Ekskluzivisht për "Gazeta e Alpeve"!

Nga **DR. JORGJI KOTE** - **Mjeshtër i Madh në diplomaci Anëtar i Këshillit të Ambasadorëve të Shqipërisë**

Vijon nga faqja 16

të Rilindjes, por në tri vjet Mali bëri në Londër shumë më tepër se të gjithë ambasadorët që kanë shërbyer atje në 20 vitet e fundit, përfshirë pasardhësin që ndenji 9 vjet dhe këtë të sotmin. Dhe kjo në të gjitha fushat, në shtimin dhe zgjerimin e kontakteve me qeverinë, diplomacinë, Parlamentin dhe organizatat jo-qeveritare britanike. Ai i kushtoi theks të veçantë dimensionit publik, qytetar dhe kulturor të diplomacisë në atë vend me tradita. Gjatë atyre tre viteve aty u organizuan ekspozita, shfaqje me artistët tanë më të shquar si **Ermonela Jaho** dhe **Saimir Pirgu**; ditën e 100-Vjetorit të Pavarësisë sonë, në Londër u vendos me nismën dhe përpjekjet vetjake të Malit, madje edhe me shpenzimet e tij busti i Skënderbeut. Ndërkohë, Mali vazhdoi edhe atje dhe përfundoi kolanën e mrekullueshme të shkrimeve dhe botimeve dinjitoze mbi 100 Vjetorin e marrëdhënieve diplomatike me Britaninë e Madhe, për figura të ndritura amerikane dhe britanike që i kanë ardhur në ndihmë popullit dhe vendit tonë në momentet më të vështira, si Ambasadorin e parë amerikan në vendin tonë, Herman Bernstejn dhe për Charles Telford Erickson, personalitet i shquar amerikan, i cili jetoi mbi 20 vjet në Shqipëri, duke ndihmuar me bujarinë e tij popullin dhe vendin tonë. Në vitin 1921 Charles Telford Erickson hapi shkollën e famshme mekanike bujqësore në Kavajë. Veç librit që i ka dedikuar, Mali është bërë nismëtar edhe për vendosjen e bustit të tij përpara godinës së shkollës, duke bërë thirje në të gjitha format te autoritetet kompetente për ruajtjen dhe rinovimin e asaj shkolle dhe godinës së saj të amortizuar me tradita dhe gjurmë të mëdha.

E megjithatë, ish Ministrit të Jashtëm të asaj periudhe, ashtu si edhe në rastin e Ambasadorit Lauka dhe të tjerëve më pas, siç i themi ne "ia kishte zënë sytë e mira" ndaj i ra asaj me shkelm", duke treguar më të keqen e tij edhe me Ambasadorin Mal Berisha.

U largua nga Londra i përcjellë me nderime nga të zotët e shtëpisë dhe bashkëatdhetarët tanë të çdo ngjyre partiake, të cilët e kujtojnë edhe sot me respekt. Por, Mali, si Mal, i papërkulur, e vijon veprimtarinë diplomatike, me ligjërata ngado, me dokumentarë kushtuar figurave të shquara të Shqipërisë dhe Kosovës, me prononcime në media, me botime dhe përkthime të tjera me vlerë mbi vendin tonë. Në vitin 2021 botoi librin "Ambasadori i fuqisë së butë" me shumë jehonë. Po ashtu, ka përkthyer librin e spikatur të ish Kryeministrit emblematik britanik, Beniamin Disraeli "Naltësimi i Iskanderit" mbi Skënderbeun, një zbulim i ri i kohëve të fundit dhe plot të tjera. Duke na dhënë shembullin e një diplomati të angazhuar dhe me mision edhe kur nuk është në atë funksion. Kam patur rastin dhe vitin e kaluar të ligjëroj bashkë me Malin në dy seminare në Shkup dhe në Golem me përfaqësues të shoqërisë civile ku, përvoja e tij mirëpritet dhe çmohet shumë.

Ambasador Arben ÇEJKU

Vjen nga Hasi i Kukësit edhe ai përfaqësues i më të rinjve relativisht, me një karrierë të sukseshme diplomatike, si kur ishte pjesë e sistemit dhe në 10 vitet e fundit jashtë tij. Me kualifikim modern perëndimor në Berlin, në Qendrën Garmish të studimeve europiane të sigurisë dhe gjetkë.

Pas disa viteve pune në Ministrinë e Jashtme, në vitin 2005 u caktua zv.shef i Përfaqësisë sonë në Prishtinë dhe më 2007 shef i saj në një periudhë të vështirë dhe historike për Kosovën, në prag, gjatë dhe pas shpalljes së Pavarësisë së saj. Dhe Arbeni e përballoi me sukses atë sfidë të vërtetë, duke e pasuruar jetëshkrimin e tij diplomatik tashmë edhe në terren. Për t'u zëvendësuar në vitin 2009 nga kolegu dhe miku i vet, Ambasadori Islam Lauka.

Ndërkohë, Ambasador Çejku u dërgua në Shkup, në krye të Ambasadës sonë atje, me sfida dhe probleme të një natyre tjetër. Maqedonia ende nuk e kishte marrë vehten nga ngjarjet e disa viteve më parë dhe kishte hyrë në rrugëtimin e gjatë të anëtarsimit në BE, por me shumë tematika të nxehta për komunitetin substancial shqiptar. Peisazhi politik dhe partiak edhe mes bashkëatdhetarëve shqiptare ishte më i polarizuar se kurrë. **Çejku po zëvendësonte në Shkup të ndjerët Shaban Murati dhe Vladimir Prela me goxha emër dhe trashëgimi atje, dy pesha të rënda të diplomacisë sonë.** Megjithatë, Çejku iu fut me entusiazëm punës dhe gjatë 4 viteve 2009-2013, ajo përfaqësi shënoi disa arritje mbresëlënëse në të gjitha drejtimet

Ambasadori Çejku me ish Presidentin Hashim Thaçi

e lartpërmendura. Veç të tjerash, pati dhe një bashkërendim shumë më të mirë dhe miqësor midis dy vendeve tona lidhur me integrimin Euro-Atlantik, ku të dyja ishim bashkëudhëtarë luajalë.

Kështu, Arbeni e afirmoi shpejt vehten si një diplomat dhe ambasador serioz dhe premtues, sidomos në kuadrin e bashkëpunimit rajonal, mbasi drejtoi dy ambasadat tona më të rëndësishme dhe problematike. Ndër të tjera, ai u shqua për operativitetin dhe pragmatizmin e tij, duke zbatuar ligjëratat dhe mësimet teorike në terrenin diplomatik. Mirëpo, **ja që ashtu si Islamin, Malin dhe të tjerë, Rilindja nuk i donte diplomatë dhe ambasadorë të tillë, sepse u bënin hije si nga Veriu dhe Alpet.** Ndaj, edhe Arbeni pas vitit 2013 pësoi fatin e shokëve të vet, mbeti i papunë. Megjithatë, ai i shfaqi edhe më mirë cilësitë dhe aftësitë e tij gjatë 13 viteve të fundit, duke themeluar dhe drejtuar Qendrën think tank për qeverisje të mirë, me jehonë dhe veprimtari të begatë, falë kontakteve me qendra prestigjioze europiane dhe amerikane. Tejet aktiv dhe fjala e tij ka peshë të veçantë në trajtimin e çështjeve rajonale, i cili është padyshim "habitati" i vet.

Kam patur rastin të jem i pranishëm vitet e fundit në disa evente të organizuara në Tiranë, në Shkup dhe në Bruksel, ku Beni ka spikatur për dijet e thella, qasjet dhe angazhimin e tij të veçantë. Është ndër diplomatët dhe Ambasadorët më të artikuluar në faqet e shtypit të shkruar dhe në televizionet tona. Dallon nga të tjerët për frymën, prakticitetin, me këmbë në tokë, me një njohje të thellë të politikës, sepse ka qenë i angazhuar më parë me të djathtën e moderuar, i thjeshtë, i kapshëm dhe i komunikueshëm në të gjitha analizat dhe parashikimet e tij. Padyshim ndër analistët më të spikatur.

Madje, vitet e fundit ka treguar aftësitë e tij edhe në publicistikë dhe si shkrimtar. Veçoj këtu librin "Sovraniteti versus integritetit" që ngjalli kërshëri dhe interesim të madh. Ndërsa vitin e kaluar na befasoi të gjithëve me romanin "Kandidati për kandidat", një libër intrigues me shumë jehonë dhe vlerësime. E "përpiva" me një frymë, madje bëra dhe një shkrim të posaçëm vlerësues në shtypin tonë të përditshëm.

Gjithsesi, me përvojën e tij tashmë akoma më të pasur, Ambasador Çejku ka ende shumë për të thënë e për të bërë në fushën e diplomacisë. Habitem me qeveritarët e sotëm që fetishizojnë të huajt dhe nënvleftësojnë tanët në organizatat ndërkombëtare, por harrojnë se në 35 vitet e fundit, ne kemi krijuar një trupë diplomatike brilante, me diplomatë dhe ambasadorë me përvojë, me disa mandate brenda dhe jashtë vendit dhe që nuk u lenë asgjë mangut të huajve dhe tanëve në ato organizata; madje, e kam thënë edhe me parë në media se tanët janë më të hajrit, sepse i njohin problemet nga brenda, nuk janë libreskë, ndaj ata duhet të kenë përparësi.

Ambasador Kujtim MORINA

Eshtë ndër diplomatët relativisht më të rinj por me përvojë gati 20 vjeçare në shërbimin tonë diplomatik. I ardhur edhe ai nga Hasi, e la profesionin e matematikanit dhe iu fut me guxim dhe pasion fushës së diplomacisë. Kreu disa kurse trajnimi brenda dhe jashtë vendit dhe për 10 vite rresht deri në vitin 2009 punoi në terren në Kukës me përfaqësues të organizatave

Vijon në faqen 18